

TROTS OP EIGEN

Nr. 12 • 2025 • omgeving de Veluwe

STREEK

The background image is a photograph of a large, historic brick building, possibly a manor or estate, with many windows and a dark roof. In front of the building is a statue of a woman on a pedestal. To the right of the statue is a large globe on a pedestal. The foreground is filled with several large, vibrant tulips in shades of orange and red. The sky is clear and blue.

Tips
Info

PARELTJES UIT DE OMGEVING

de Veluwe

Te gek!



HET LEUKSTE KINDERPRETPARK VAN NEDERLAND!



www.**Julianatoren**.nl

TROTS OP EIGEN STREEK 2025



Welkom op de prachtige Veluwe, het groene hart van Nederland! Als toerist ben je hier op de juiste plek om te genieten van al het moois dat deze regio te bieden heeft.

De Veluwe staat bekend om haar uitgestrekte bossen, glooiende heidevelden en schitterende meren. Of je nu op zoek bent naar rust en ontspanning of juist actie en avontuur, hier vind je het allemaal. Ga wandelen of fietsen door de adembenemende natuur, ontdek historische stadjes en dorpen of breng een bezoek aan een van de vele attracties in de omgeving.

Maar de Veluwe is meer dan alleen natuur en bezienswaardigheden. Hier vind je ook een scala aan heerlijke culinaire ervaringen, van lokale lekkernijen tot verfijnde restaurants. Bovendien zijn er volop mogelijkheden om te overnachten, van knusse B&B's tot luxe hotels en vakantieparken.

Wij heten je van harte welkom op de Veluwe en hopen dat je volop zult genieten van al het moois dat deze regio te bieden heeft!

WELKOM OP DE VELUWE



INDEX

nr.	blz.				
1. Anton Pieck Museum	34	7. Julianatoren	2	13. Paleis het Loo	6
2. Apenheul	11/26	8. Kröller-Müller Museum	30	14. SOS Events	13/22
3. Binky	12	9. Nederlands Openluchtmuseum	10	15. Veluwe Actief	33
4. Boschbad	12	10. Oude Ambachten&Speelgoed Museum	11	16. Veluwsche Stoomtrein Maatschappij	16
5. De Spelerij	36	11. Outdoorcentrum Nunspeet	19/26	17. Voerman Museum Hattem	34
6. Het Nationale Park De Hoge Veluwe	14/15	12. Ouwehands Dierenpark	18	18. Zandsculpturen	23

- 03 Welkom op de Veluwe**
Het groene hart van Nederland
- 09 Onbekende parels**
De Veluwe heeft zoveel meer te bieden
- 11 Lijstje!**
Evenementen die je niet mag missen
- 14 Het Nationale Park de Hoge Veluwe**
Uniek in de wereld
- 17 De mooiste wandelingen**
Deel 1
- 20 Wild op de Veluwe**
Onvergetelijke ervaring
- 23 Lijstje!**
De mooiste fietsroutes
- 24 Veelzijdig Veluwe**
Vijf routes uitgelicht
- 27 De mooiste wandelingen**
Deel 2
- 28 Het edelhert**
De majestueuze bewoner
- 32 Paardrijden op de Veluwe**
De ultieme manier om te genieten van de natuur
- 35 Radio Kootwijk**
Glooiende heuvels zover het oog reikt

Uitgeverij

Hubmedia - www.hubmedia.nl

Uitgever

Peter Paul Mulkens

Eindredactie

Peter Paul Mulkens

Vormgeving/Ontwerp

Martine Adegeest - ontwerpzandvoort.nl

Fotografie

Nationaal Park De Hoge Veluwe (i.s.m. Ruben Drenth, Jurjen Drenth, Wim Weenink, Chris Dunnink), Visit Veluwe, (i.s.m. Hetty van Oijen), Paleis 't Loo, Laura Fokkema, Gert-Jan van Vliet, Fokke Baarssen, Creative Nature, via Unsplash: Vincent van Zalingel Tim Schmidbauer/ Martijn Baurdoin/ Tim ten Cate/ Kevin Jackson/ Krisztian Toth/ Jonathan van den Broek

Redactionele bijdrage

Toerisme Van, Staatsbosbeheer, Visit Veluwe, Evelien van Aafst

Acquisitie

Mark Bosch

Traffic

Hub Otermans

Contactinfo

info@hubmedia.nl



dagje uit in alle seizoenen

Paleis Het Loo is een historisch paleis en hedendaags museum, gelegen aan de rand van Apeldoorn. Hier is geschiedenis geschreven. Een belangrijke plek voor het Nederland zoals wij het nu kennen. Een plek die je gezien moet hebben. Ervaar de rust en ruimte. En net als in de 17e eeuw; gebruik Paleis Het Loo om bij te komen van de drukte en om te ontspannen.



mooier
dan ooit



In het paleis

Met verhalen van bewoners uit de 17e en 19e eeuw komt het historische paleis tot leven. Het verhaal van Willem III en Mary is een dramatische mix van macht, politiek, familie en geloof. Het jonge echtpaar wordt koning en koningin van Engeland. En daarmee wordt Paleis Het Loo het centrum van de Europese macht. In de 19e en 20e eeuw is Wilhelmina de hoofdpersoon. Zij is de rode draad in het verhaal over haar leven op Paleis Het Loo en dat van haar ouders koning Willem III en Emma, echtgenoot Hendrik en dochter Juliana. Voor bezoekers met kinderen is er de familietour. Deze leidt families op een speelse manier door de kamers in het paleis. Er zijn audio- en leesroutes in het paleis. En video's met Nederlandse Gebarentaal.

Feest in het Juniorpaleis

Het Juniorpaleis is een fantasierijke afspiegeling van onze eigen wereld. Wandel door de kleurrijke paleisvertrekken, van Bureau Keuzenzaken tot Bureau Danszaken. Met de 'Kingsta', een variant op de smartphone, voer je gezamenlijk een opdracht van 'De Majesteiten' en de Steengoedmeesters uit. Jullie organiseren een onvergetelijk feest voor gasten uit de hele wereld! Hoe zorg jij ervoor dat de eregasten zich welkom en belangrijk voelen? Jullie gaan aan de slag met taarten, bloemen en

parfumflessen. Leren een dans en eindigen op een feest. Deels met 'echte spullen', maar het speelt zich ook af in een digitale wereld. Jullie gasten beleven het feest van hun leven!

Geef geschiedenis de ruimte

Er valt veel te ontdekken op deze historische plek voor het Huis Oranje-Nassau. Onder het meest authentieke 17e-eeuwse paleis van het Huis van Oranje, heeft geschiedenis de ruimte gekregen in de vaste presentatie De Oranjes. De huidige koning noemt zich niet Willem IV. Er waren ooit wel Willem I, II en III en Wilhelmina. Wie waren zij? Waarom worden de Nederlandse koningen en koninginnen ingehuldigd en niet gekroond? En wat betekent 'van Oranje'? Kom langs en vind antwoorden op deze en nog veel meer vragen over de Nederlandse monarchie.

Paleis Het Loo is open van dinsdag t/m zondag van 10.00 – 17.00 uur. Tijdens feestdagen en vakanties ook op maandag open.



Kijk voor meer informatie en het kopen van online tickets op paleishetloo.nl

DE VELUWE:

Het ultieme natuurparadijs voor jouw vakantie

Stel je voor: eindeloze bossen, uitgestrekte heidevelden en kronkelende zandpaden waar je zomaar oog in oog kunt staan met een edelhert of wilde zwijn. De Veluwe is een van de mooiste en meest veelzijdige natuurgebieden van Nederland en een perfecte bestemming voor een ontspannen of avontuurlijke vakantie.

Of je nu houdt van lange wandelin-

gen door de heide, fietstochten langs historische kastelen of het ontdekken van charmante dorpjes en bruisende steden zoals Apeldoorn en Harderwijk – op de Veluwe is er voor iedereen iets te beleven. Voeg daar nog unieke bezienswaardigheden aan toe, zoals het Kröller-Müller Museum met zijn indrukwekkende kunstcollectie of het iconische Nationaal Park De Hoge Veluwe, en je hebt de perfecte

vakantiebestemming in eigen land.

Laat je inspireren en ontdek waarom de Veluwe dé plek is voor natuurliefhebbers, avonturiers en levensgenieters.

Dit magazine neemt je mee langs de mooiste plekken, leukste activiteiten en beste insider-tips voor een onvergetelijk verblijf!



Onbekende parels op de Veluwe

Veel mensen kennen de bekende iconen van de Veluwe, zoals Het Nationale Park De Hoge Veluwe, Apenheul, Burgers' Zoo en het Kröller-Müller Museum. Maar wist je dat er talloze minder bekende plekjes zijn die je echt gezien moet hebben? Zo heeft de Veluwe naast dichtbegroeide bossen en uitgestrekte heidevelden ook een groot waterrijk gebied. Wij zetten de leukste onbekende parels voor je op een rijtje.

veluwe
www.veluwe.nl



De IJsselvallei

Op zoek naar een van de mooiste landschappen van Nederland? Kom eens langs in de IJsselvallei! Deze dynamische natuur is rijk aan diverse flora en fauna, en je vindt er natuurlijk de slingerende rivier de IJssel. Vogelliefhebbers doen er goed aan hun verrekijker mee te nemen. Dankzij de afwisselende natuur zitten hier tientallen soorten vogels. Vanaf de vogeluitkijkhut op de Westdijk vlakbij Wapenveld heb je goed zicht op de vele soorten.

Gemeente Voorst

De ideale uitvalsbasis om het waterrijke gebied van de IJsselvallei te verkennen is gemeente Voorst. Fiets vanuit hier bijvoorbeeld de IJsseldalroute, een 41 kilometer lange route over slingerende dijken, langs statige hoeven en door idyllische dijkdorpen. Om de IJssel van heel dichtbij te ervaren, moet je met de Dommerholtsveer de IJssel oversteken. Of proef de streek en haal de lekkerste zelfgemaakte producten bij één van de vele boerderijwinkels in het gebied, bijvoorbeeld bij Boerderij Moria, de Kolke of Den Hoek.

Recreatiegebieden

Op zoek naar het ultieme vakantiegevoel? Neem een verfrissende duik in de plas van Bussloo. In deze recreatieplas van 100 hectare vind je glinsterend zwemwater, fijne zandstrandjes en aangename ligweiden. In de rest van de regio liggen nog veel meer van deze recreatiegebieden. In het hart van de Veluwe vind je het Heerderstrand, in Voorthuizen ligt het recreatiegebied Zeumeren en voor het grootste watersportparadijs van Oost-Nederland moet je snel naar Rhederlaag bij Giesbeek.

Op pad met de hele familie? Dan is Strand Nulde in Putten een heuse aanrader. Terwijl de kinderen spelen op speeltoestellen en zandstranden, geniet jij van een heerlijk drankje en een boek!
• veluwe.nl/leisurelands

Fietsen en wandelen

Fietsen en wandelen is in ieder seizoen uniek op de Veluwe! Ken je deze routes al?

Ruimte voor de Rivier

Tussen de dorpen Veessen en Wapenveld ligt een prachtig landelijk gebied. In 1995, toen Nederland extreem hoog water kende in de grote rivieren, is besloten dat er meer ruimte voor de rivier moest komen. Door de aanleg van twee nieuwe dijken is een geul ontstaan. Bij extreem hoog water wordt water in de geul geleid, wat het gebied beschermt tegen overstromingen. De route voert je langs verschillende onderdelen van de geul, een uniek project in Nederland.
• veluwe.nl/ruimtevoorderivier

Erfgoedroute

Naast routes door de prachtige natuur van de Veluwe zijn er ook routes waarbij je meer te weten komt over erfgoed en cultuur. Zo zijn er verschillende fiets- en wandelroutes rondom de militaire historie van Ede. Deze routes leiden je langs belangrijke locaties uit de Tweede Wereldoorlog. Je beleeft de verhalen van toen op de plek waar ze ooit plaatsvonden.
• bezoek-ede.nl/militair-toerisme

Benieuwd naar wat de Veluwe nog meer te bieden heeft? Op www.veluwe.nl vind je meer parels en inspiratie voor een bezoek aan de regio!

Een dagje uit naar het Nederlands Openluchtmuseum

Geschiedenis kun je van veel kanten bekijken. Die veelzijdigheid zie je terug in het Nederlands Openluchtmuseum. Hier vind je gebouwen, voorwerpen en verhalen van wel tweehonderd jaar oud. Maar ook herinneringen aan je eigen jeugd. Je staat stil bij de grote gebeurtenissen uit onze geschiedenis. En bij de 'kleine' momenten uit het dagelijks leven.



De beste manier om geschiedenis te ontdekken, is om die zelf te beleven. Wandel langs en door échte, verplaatste huizen, boerderijen en werkplaatsen uit de historie. Maak kennis met verhalen, tradities, voorwerpen, planten en mensen van toen én nu. Zie ambachtslieden aan het werk, van molenaar of smid, tot drukker en conducteur. En leer zelf hun ambacht tijdens een workshop. Zo word je zelf onderdeel van de geschiedenis: je stapt er letterlijk middenin.



Voor iedereen

Het Nederlands Openluchtmuseum is er voor iedereen. Kinderen mogen zelf aan de slag op het Kindererf, of spelen op het mooie Zaanse plein. En als je moeie benen krijgt, pak je gewoon de historische tram. Stop even voor een portie poffertjes uit Epe, een Italiaans ijsje bij Venezia of vers volkoren bierbostelbrood van de bakker. En vergeet niet binnen rond te kijken. Want naast het buitenmuseum is er óók een binnenmuseum. Met een interactieve Canonpresentatie die je niet mag missen.

Check de agenda

Geen wonder dus, dat het Openluchtmuseum in Arnhem het best bezochte museum van Nederland buiten Amsterdam is. Wanneer ga jij (weer)? Tip: check voor je gaat de agenda op de website. Want in het weekend, de winter én de zomer zijn er vaak bijzondere dingen te beleven.



Koop je tickets online met 1 Euro korting.

 **NEDERLANDS
OPENLUCHT
MUSEUM**

OOG IN OOG MET LOSLOPENDE APEN

**KOOP
TICKETS MET
KORTING BIJ
DE RECEPTIE
OF VIA DE LANDAL
-APP**

Ga op een avontuurlijke expeditie in Apenheul! Van de bossen van Bolivia tot het regenwoud van Madagaskar: sta hier oog in oog met de apen die daar leven. Speur hoog in de bomen of kijk recht voor je...want in ons groene park loop je midden tussen de loslopende apen in hun leefgebieden!

Kun jij met de speurkaart meer dan 30 apensoorten spotten? Slinger en spring, klauter en klim; hang de aap uit in onze uitdagende speeltuinen en doe de leukste na-aap opdrachten. Bezoek de gorillababy, leer apenweetjes tijdens de voederpresentaties en ontdek op welke aap jij lijkt. Een avontuurlijke dag tussen de apen!

J.C. Wilsaan 21,
7313 HK Apeldoorn
Apenheul.nl



lijstje!

Festivals in de Veluwe-regio die je niet mag missen:

LOWLANDS FESTIVAL

Biddinghuizen, Nederland

Een van de grootste en meest toonaangevende muziekfestivals van Nederland, met een breed scala aan muziekgenres, theater, film en kunst. Het festival vindt jaarlijks plaats in augustus.

VELUWS ZANDSCULPTURENFESTIJN

Garderen, Nederland

Een jaarlijks evenement waar kunstenaars indrukwekkende zandsculpturen creëren rondom wisselende thema's. Het festival loopt meestal van april tot oktober."

APENHEUL FESTIVAL

Apeldoorn, Nederland

Een uniek festival in het Apenheul Park, waar bezoekers kunnen genieten van speciale avondopenstellingen met muziek, theater en natuurlijk de apen

SMAAK VAN DE STREEK

Apeldoorn, Nederland

Een culinair festival dat de lokale Veluwe keuken viert, met kraampjes, proeverijen en kookdemonstraties van regionale chefs

AIRBORNE HERDENKINGEN

En AIRBORNE WANDELTOCHT

Oosterbeek, Nederland

Jaarlijks evenement ter nagedachtenis aan de Slag om Arnhem, met herdenkingen en de grootste eendaagse wandeltocht ter wereld.

STÖRRIG FESTIVAL

Eden, Nederland

Een culinair wildfestival in Ede waar je kunt genieten van wildgerechten, live muziek en workshops, midden in de natuur.

Deze festivals bieden een gevarieerde en rijke ervaring van wat de Veluwe te bieden heeft op het gebied van cultuur, natuur en entertainment.

OUDE AMBACHTEN & SPEELGOED MUSEUM



Oude ambachten & speelgoed

Laat u meenemen langs de 160 verschillende oude ambachten en winkeltjes. Het museum neemt u mee naar de tijd dat er geen elektriciteit was, de meeste arbeid nog met de hand werd gedaan en men afhankelijk was van familie, vrienden en burens. Naast alle oude ambachten is er een heus speelgoedmuseum met de ouderwetse spelletjes, poppenhuizen, rijdende treinen, Dinky Toys, antieke beren, bewegende Meccano bouwwerken en ga zo maar door! Of volg één van de speurtochten.

Uren kijkplezier voor jong en oud!

Rijksweg 87

3784 LV Terschuur (Gem. Barneveld, Gld.)

Tel.: 0342 - 46 20 60

www.ambachtenmuseum.nl



Het Oude Ambachten & Speelgoed Museum in Terschuur biedt u een unieke kijk in de wereld van toen...



Binky de leukste speelboerderij van Nederland

Scan de QR-code

Bekijk de parkvideo

binky.nl



openluchtbad
Boschbad

Meer dan zwemmen!

HET MOOIESTE OPENLUCHTBAD VAN NEDERLAND WAAR JE KAN ZWEMMEN, SPELEN EN SPORTEN.

Boschbad.nl

MEER WETEN

ONTSNAP AAN DE REALITEIT BIJ PRISON ISLAND VELUWE!

Laat de drukte achter je en ga een dagje uit met het gezin, familie, je vriendengroep, collega's of de sport(vereniging). Kom naar Prison Island Veluwe! Perfect als je op zoek bent naar een activiteit vol spanning en plezier.

Avontuurlijke mix van een escape room en fysieke uitdaging

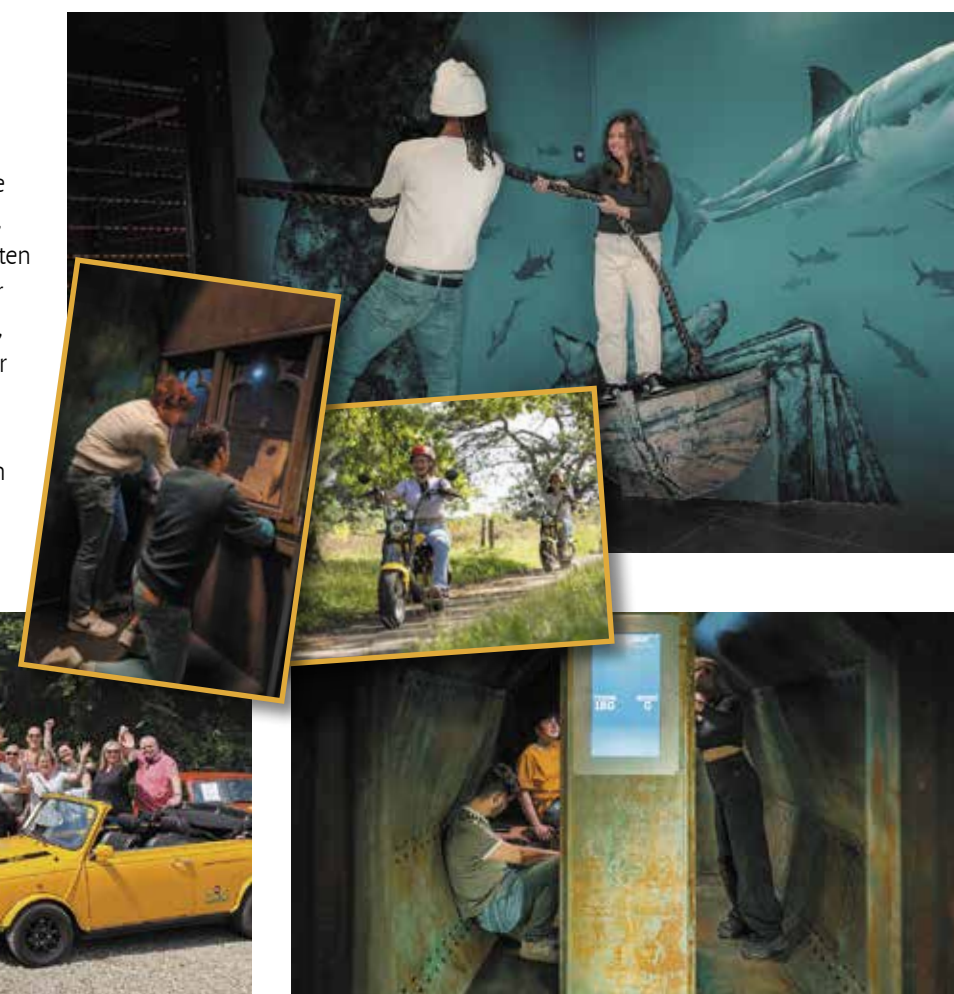
Prison Island Veluwe speelt zich af in een mysterieuze gevangenisomgeving. In teams ga je van cel naar cel om uitdagende opdrachten op te lossen. Variërend van cryptische puzzels en hersenkrakers tot actieve, fysieke opdrachten. Iedere cel is uniek en daardoor is het geschikt voor alle leeftijden en niveaus! Verzamel zo veel mogelijk punten en behaal de hoogste score. Maar schiet op, want de tijd tikt...

Reserveer je tijdslot online:
www.prisonislandveluwe.nl



Combineer binnen- en buitenactiviteiten

Prison Island is één van de vele activiteiten van het Kroongehime, verborgen in de Kroondomeinen. Bij deze nieuwe locatie, centraal op de Veluwe, kan je volop binnen- en buitenactiviteiten combineren. Glow Minigolf, E-chopper rijden, toeren in een authentieke MINI, boog- en luchtbussschieten... Er is voor ieder wat wils. Zelfs voor groepen tot 100 personen. Blijf na afloop gezellig borrelen of sluit de activiteit af met een smakelijke lunch of buffet. Zo maak je er een compleet dagje uit van!



JOUW VOLGENDE AVONTUUR OP DE VELUWE BEGINT BIJ HET KROONGEHEIM:
WWW.KROONGEHEIM.NL



Foto: Ruben Drenth

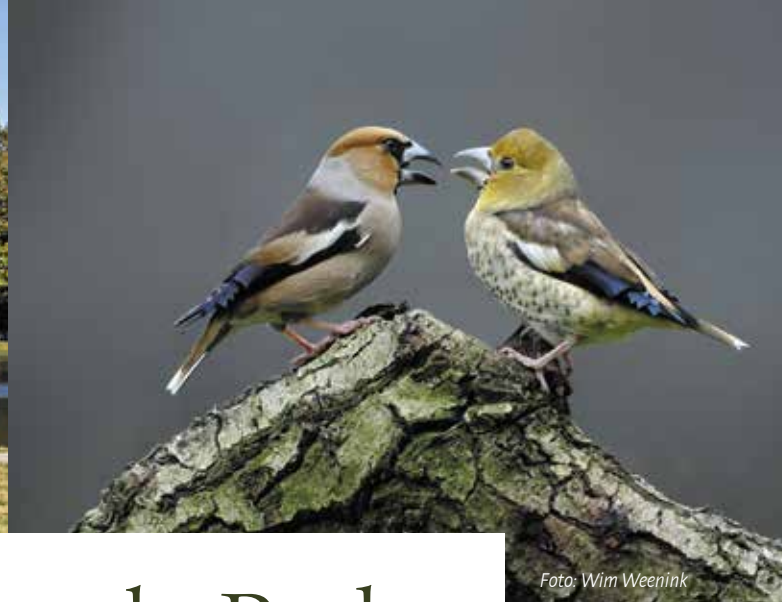


Foto: Wim Weenink



Foto: Jurjen Drenth



Foto: Wim Weenink

Het Nationale Park DE HOGE VELUWE

Het Nationale Park De Hoge Veluwe is uniek in de wereld door de combinatie van natuur en kunst. Het is dé plek om rust te ervaren, bijzondere landschappen en dieren te zien, maar ook om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten als excursies, rondleidingen en workshops. Natuurlijk kun je de overweldigende natuur van het 5.400 hectare grote Park ook op eigen gelegenheid verkennen, bijvoorbeeld op een gratis Witte Fiets.

WITTE FIETSEN

Er zijn meerdere mogelijkheden om het Park te verkennen: wandelend, fietsend, te paard of met de auto. Als je zin hebt om de fiets te pakken, kun je

gebruikmaken van de gratis Witte Fietsen. Er zijn modellen voor volwassenen (met kinderzitje) en voor kinderen. In totaal zijn er maar liefst 2.000 fietsen,

verdeeld over het Park en bij de verschillende ingangen (Hoenderloo, Otterlo en Schaarsbergen). Je kunt bij binnenkomst in het Park dus direct opstappen!



Foto: Ruben Drenth

SAMEN MET DE (KLEIN)KINDEREN

In het Park is ook voor kinderen van alles te beleven voor een leuke, leerzame en spannende dag. Ga bijvoorbeeld sporen zoeken in het bos of bezoek een van de wildobservatieplaatsen. Er lopen dieren zoals herten, reeën en wilde zwijnen rond in het Park. Het kan dus zo maar gebeuren dat je oog in oog komt te staan met een van deze Parkbewoners.

Een dagje Hoge Veluwe begint in het centrum

Het centrum van het Park is het startpunt van wandelingen en safari's met een gids. Ook zijn er fiets- en wandelroutes om zelf te volgen. Hier ligt ook het Park Paviljoen, waar je iets lekkers kunt eten en drinken. In de Parkwinkel vind je allerlei leuke souvenirs en cadeaus.

Museonder

Ook het Museonder ligt in het centrum. Het is het eerste ondergrondse museum ter wereld. Hier leer je over alles wat er onder het aardoppervlak leeft en wat er vroeger in het Park rondliep.

KUNST EN ARCHITECTUUR IN HET PARK

Jachthuis Sint Hubertus

Jachthuis Sint Hubertus is gebouwd tussen 1914 en 1920 en is een van Nederlands belangrijkste architectonische rijksmonumenten. Het is ontworpen door de bekende architect H.P. Berlage en is het voormalige buitenverblijf van de stichters van het Park, Anton en

Helene Kröller-Müller. Wil je dit bijzondere gebouw van binnen bekijken?

Je kunt een rondleiding, natuur-excursie of andere activiteit reserveren via hogeveluwe.nl.

Kröller-Müller Museum

Midden in het Park ligt het wereldberoemde Kröller-Müller Museum met onder meer de op een na grootste collectie schilderijen van Vincent van Gogh ter wereld.

RESTAURANT DE HOGE VELUWE

Heb je tussen het fietsen of wandelen door zin in een hapje of een drankje? Dan ben je bij Restaurant De Hoge Veluwe aan het juiste adres! Dit restaurant, gelegen in het Park Paviljoen, is zeven dagen per week geopend. Je bent van harte welkom voor een kopje koffie met taart, een lunch, pannenkoek of een heerlijk diner met wild uit het Park.

De Theekoepel bij Jachthuis Sint Hubertus, Theehuis de Kemperberg bij Schaarsbergen en de Foodtruck in het centrum zijn ook regelmatig geopend voor bijvoorbeeld een lunch of een drankje met iets lekkers.



Foto: Chris Dunnink

LEUK OM TE
COMBINEREN MET
EEN BEZOEK AAN
HET KRÖLLER-
MÜLLER MUSEUM!

hogeveluwe.nl

Toegangsprijzen 2025:

Dagkaart Park: € 13,40 • Dagkaart Park kind: € 6,70 (tot 6 jaar gratis)

Beleef de techniek van vroeger Stap in en reis mee!

50 jaar
1975 2025
VSM
Veluwsche
Stoomtrein
Maatschappij



Beleef het indrukwekkende geluid van de stoomfluit en de trekkracht van de machtige stoomlocomotieven. De reis met de stoomtrein voert over de meer dan honderd jaar oude spoorlijn tussen Apeldoorn en Dieren. Het station Beekbergen vormt het kloppende hart van dit levende spoorwegmuseum. Hier bevindt zich een groot deel van het afwisselende materieelpark met oude stoom- en diesellocomotieven, historische rijtuigen en goederenwagens.

De VSM bestaat uit enthousiaste en vakbekwame vrijwilligers. Met veel zorg, geduld en kennis werken zij aan de instandhouding en het onderhoud van de locomotieven, rijtuigen, goederenwagens en de eigen spoorlijn. Intussen is er een imposant en afwisselend materieelpark opgebouwd met daarin een grote collectie oude stoom- en diesellocomotieven, historische rijtuigen en goederenwagens. De VSM heeft diverse stoomlocomotieven bedrijfsvaardig en stoomt daarmee over de Veluwe.



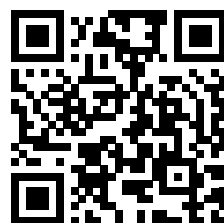
Museumstation Beekbergen

In Beekbergen is het Museumstation van de VSM gevestigd met het stoomdepot met de locomotievenloods en de grote werkplaats. Ook vind je daar een prachtig oud stationsgebouw met een authentiek stationskantoor, een grote draaischijf, een rijdende kolenkraan, waterkolommen, armseinen, handbediende overwegen en nog veel meer wat vroeger op en naast het spoor te zien was. Een bezoek aan het stoomdepot geeft je een indruk van het stoomtijdperk uit de vorige eeuw.

Tickets

Bestel vooraf je tickets via onze website www.stoomtrein.org.

Scan de code en
bestel direct je tickets.



Kijk voor meer informatie, rijdagen en dienstregeling op onze website.

www.stoomtrein.org



Leukste uitje
van Gelderland
ANWB 2021



Ben je ook fan van de
VSM? Like ons dan!
@veluwschestoomtrein



DE MOOISTE wandelingen OP DE VELUWE!

DEEL 1

Met vele honderden kilometers aan paden is de Veluwe een walhalla voor wandelaars. Dus trek je wandelschoenen aan en ga op pad!

● Wandelroute Planken Wambuis

Wanneer je gaat wandelen in natuurgebied Planken Wambuis ben je verzekerd van een superafwisselende wandeling langs heide, stuifzand, gras- en bouwland en verschillende soorten bos. Aan het begin van de wandeling passeer je een wildobservatiepost, waar je edelherten, reeën, zwijnen, halfwilde pony's en runderen kunt bespieden.

De route gaat verder over beukenlanen en even later loop je door berkenbossen en lariksbossen. Ook wandel je langs uitgestrekte heidevelden, waar New Forest-pony's, Spaanse Sayaguesa-runderen en schapen van de kudde van de Ginkelsche Heide het woekerende gras eten. Verderop kom je een oud eikenbos tegen, dat lange tijd in gebruik was als hakhoutbos, bedoeld voor de productie van takken.

> Lengte: 9 kilometer

> Start: parkeerplaats tegenover restaurant Planken Wambuis, Verlengde Arnhemseweg 146 in Ede



● Wandelnetwerk Hoenderloo

Door de dichtbeboste heuvels volg je afwisselend brede zandpaden en smalle kronkelpaadjes. Ook kom je langs een ruig gebied met stuifzand en opgestoven wallen, waarop grillig gevormde zomer- en winterreiken groeien. Soms kruist een hert of zwijn je pad. Geen hert gespot? Loop dan naar het Wildscherm Ringakker waar je wild kunt spotten.

Rondom Hoenderloo kun je dus eindeloos wandelen. Letterlijk, want dankzij het nieuwe Veluwe wandelnetwerk ligt hier ruim 53 kilometer aan paden op je te wachten. Met de MiniMap op routesopdeveluwe.nl bepaal je zelf op welk knooppunt je wilt beginnen en welke route je wilt volgen. Maak een lijstje van de knooppunten en ga op pad!

> Lengte: zelf te bepalen

> Start: zelf te bepalen

> Tip: start bij Landal Miggelenberg, Miggelenbergweg 65 in Hoenderloo

● Meulunterenpad Lunteren

Zoek je een wandeling buiten de gebaande paden? Loop dan eens het Meulunterenpad, een adembenemend klompenpad in Lunteren.

Het Meulunterenpad brengt je naar het gebied rond de Goudsberg. Een prachtig stukje Veluwe met eindeloze bossen, uitgestrekte velden en hier en daar wat cultuurgeschiedenis. Zo wandel je door het eeuwenoude Luntersche Buurtbosch en beklim je uitkijktoren De Koepel voor een spectaculair uitzicht. Iets verderop kom je bij De Grote Zandgroeve en nog iets later bij een historische Germaanse Put met originele resten uit de ijzertijd. En de kinderen? Die gaan gegarandeerd los op het superfijne stuifzand van het Wekeromse Zand!

> Lengte: 12 kilometer

> Start: parkeerplaats van hotel- eethuys De Wormshoef, Dorpstraat 192 in Lunteren



Routes zijn terug te vinden op www.veluwe.nl

Foto's: Jurjen Drenth en Hetty v. Oijen - Toerisme Veluwe



ALLEEN IN OUWEHANDS DIERENPARK

Ontmoet de jonge reuzenpanda en de koala's. Je vindt ze alleen in Ouwehands Dierenpark.

GA NAAR
OUWEHAND.NL
EN RESERVEER
NU!



BEZOEKERSCENTRUM NUNSPEET "De Poort van de Veluwe"

Bezoekerscentrum Nunspeet | Plesmanlaan 2 | 8072 PT Nunspeet | www.bezoekerscentrumnunspeet.nl



Aan de rand van de prachtige Noord-Veluwe ligt Bezoekerscentrum Nunspeet. Hier starten verschillende wandelpaden voor jong en oud en kunt u informatie krijgen over de omgeving en allerlei activiteiten. Een dagje uit op de Veluwe begint bij het Bezoekerscentrum!

EXPOSITIE

Bezoekerscentrum Nunspeet heeft een prachtige expositie met opgezette wilde dieren. De interactieve tocht start bij het stuifzandgebied en voert langzaam verder langs de heide, het bos en het water.

Naast informatie over de Veluwe is er ook een tijdelijke expositie die regelmatig verwisseld wordt. Denk aan een expositie over nachtdieren, paddenstoelen of de liefde in het dierenrijk. Leuk voor jong en oud!

Welke er nu te zien is? Ga voor actuele informatie naar onze website.

Toegang tot de expositie, kabouterhut en buitenruimte is € 2.50 per persoon. Drink na de expositie een kopje koffie in de koffiehoeke en vergeet niet om een kijkje te nemen in de souvenirwinkel, waar je een deel van het entreegeld als tegoedbon kunt inwisselen.

WANDELEN

Vanaf het Bezoekerscentrum wandel je

zo de bossen in. Informatie nodig over wandel- en fietsroutes? Bij Bezoekerscentrum Nunspeet helpen ze je graag!

Maak een wandeling door het Zandenbos of ga met een natuurgids op pad. Kinderen kunnen op ontdekkingsstocht op het kabouterpad, het magisch bospad, het boswachterpad of het dierenvriendjespad. Het kabouterpad is onvergetelijk voor de allerkleinsten. Loop als een echte kabouter de route, met kaboutermuts op je hoofd, je wangetjes rood en een gevulde knapzak op je rug. Volg de kabouters en voer leuke opdrachten uit!

FIETSEN

Voor vakantiegangers die de Veluwe liever ontdekken per fiets of step, begint een geslaagd dagje uit bij Bezoekerscentrum Nunspeet. Hier starten verschillende fietsroutes over de Veluwe. Maak een tocht door de groene bossen, bezoek het oude vissersstadje Elburg of fiets naar het culinaire dorpje Vierhouten. Huur een (elektrische) fiets, step of trikke en je bent klaar om te gaan! Sportievelingen trekken

er graag op uit op een mountainbike, over een van de vele uitdagende paden door de natuur. Het Bezoekerscentrum biedt verschillende mountainbikeroutes aan per gps.

ACTIVITEITEN

Het Bezoekerscentrum organiseert geregeld activiteiten, ook speciaal voor kinderen. Tijdens het braakballen pluizen, broodjes bakken en kabouterstammetjes maken, leer je op een leuke manier de natuur kennen. Op onze website vindt u een actuele activiteitenkalender.

SOUVENIRWINKEL

De souvenirwinkel verkoopt allerlei leuke streekproducten: van Veluwse theesoorten tot verschillende boeken over de natuur. Ook heeft de winkel een bijzondere collectie geweien en schedels van Veluwse dieren. Hier vindt iedereen een passend aandenken aan de Veluwe. Wat dacht je van een handig opbergblik of een knuffel van een ree of een zwijn? Of richt je huis opnieuw in met een zacht konijnenbontje of een leuk kussen.

Het bezoekerscentrum ligt op een toplocatie aan de A28 en is daardoor met zowel de auto als het openbaar vervoer gemakkelijk te bereiken.



ONVERGETELIJKE ERVARING: WILD OP DE VELUWE

Geniet van wilde dieren op de Veluwe, waar ze alle ruimte hebben! Hier zie je soorten die je nergens anders zo vrij kunt bewonderen, zoals edelherten, zwijnen, talloze roof- en weidevogels en meer. Ben je een liefhebber van wild op je bord? Dan kun je op de Veluwe ook je hart ophalen. De beste restaurants zorgen ervoor dat er niets verloren gaat. Zo kun je ook nog eens met een gerust hart genieten.



Het wildseizoen is een van de belangrijkste culinaire seizoenen. Op de Veluwe proef je dat het wild een goed leven heeft gehad. Restaurants zoals De Echo put in Apeldoorn, De Walhoorn in Otterlo of Planken Wambuis net buiten Arnhem koken ieder najaar met lokaal wild de sterren van de hemel. Tip: reserveer op tijd!

Kijk je ogen uit en spot de Big Five! Bewonder een scharrelend zwijn, een trots edelhert, snelle vosjes, een springende ree en de Schotse hooglander in al hun pracht op de Veluwe! Grote kans op wild heb je in het Aardhuispark op de kroonomeinen van het Loo, of - iets ruiger - in het Deelerwoud. In Ede heb je ook grote kans om wild te spotten bij één van de wildobservatiepunten of tijdens een wildexcursie in de omgeving. Ontdek de diverse natuur en het uitgestrekte leefgebied van prachtig wild. Geniet achteraf van smakelijke wildgerechten, professioneel bereid in één van de vele restaurants. Wil je liever thuis eten? Breng dan een bezoek aan de Wildwinkel in Ede Centrum of de Parkwinkel in Het Nationale Park De Hoge Veluwe en ga zelf koken met lokaal wild.

Ontdek de geheimen van de prachtige Veluwe natuur tijdens een excursie met een van de natuurgidsen van Bezoekerscentrum Nunspeet. Kies voor een avontuurlijke tocht per elektrische buggy of



step naar de mooiste plekjes in de omgeving. Samen met de gids ga je op zoek naar sporen en aanwijzingen van de vele wilde dieren die hier leven. Scherp je zintuigen, want de kans is groot dat je ook daadwerkelijk wild spot!

In de omgeving van de gemeente Voorst vind je diverse landschappen, zoals waterrijke uiterwaarden, natte graslanden en statige bossen. Hierdoor leven er verschillende soorten klein wild, zoals konijnen, hazen, eekhoorns en soms een ré-tje. Tijdens een wandeling of fietstocht langs de prachtige landgoederen is de kans groot dat je deze dieren tegenkomt. Vogelliefhebbers kunnen hun hart ophalen in de vogelkijkhut in de Rammelwaard, met schitterend uitzicht over de Voorsterklei. Hier spot je bijzondere oeverlopers, watervogels en weidevogels.

Brummen staat bekend om de enorme diversiteit aan vogelsoorten. Het gebied beschikt over bosgronden, kruidenrijke graslanden, open water, vochtige weides en karakteristieke coulisselandschappen, waardoor vogels hier niets tekortkomen. Op de Empese en de Tondense hei kun je bijzondere vogelsoorten spotten. Of verken het nieuwe natuurgebied de Eerbeekse Hooilanden. Houd er wel rekening mee dat sommige gebieden in het broedseizoen gesloten zijn. Buiten het broedseizoen ben je van harte welkom om op de paden te wandelen.

Wild eten op de Veluwe?

Bospaviljoen 't Leesten (lunch)

Bospaviljoen 't Leesten is een prachtig gebouw met brasserie 't Leesten en het informatiecentrum van Staatsbosbeheer. U kunt hier 7 dagen in de week terecht vanaf 9.30 uur. Gratis parkeren en tal van fiets- en wandelmogelijkheden.

Hoenderloseweg 191, 7339 GG Ugchelen

Restaurant De Ossenstal

(pannenkoeken en meer)

Midden in het uitgestrekte bosgebied van Epe ligt Restaurant De Ossenstal; een uniek gebouw in een schitterende omgeving. De Ossenstal is gelegen op een prachtig stukje Veluwe in het natuurgebied 't Eperholt. Naast een ruim assortiment pannenkoeken heeft De Ossenstal ook een algemene menukaart voor lunch of diner en diverse arrangementen. Voor kinderen is er een speciaal kindermenu en een spannende speeltuin.

Ossenweg 10, 8161 PZ Epe

Restaurant SES (lunch en diner)

Een drukbezochte horecagelegenheid op Puttens Strandparc Nulde, gelegen aan het Veluwemeer. Met de mogelijkheid om zowel binnen als op het terras een hapje en drankje te nuttigen is er genoeg plek om alle gasten te ontvangen. Tijdens lunch en diner is het mogelijk om te ontspannen met uitzicht op het strand en het Veluwemeer.

Strandboulevard 27, 3882 RN Putten

Brasserie Staverden (lunch)

Brasserie Staverden ligt in de kasteeltuin van landgoed Staverden. Staverden ligt in gemeente Ermelo en is met 52 inwoners "de kleinste stad van Nederland". Brasserie Staverden is bekroond als "Beste terras van Nederland" en uitgeroepen tot toplocatie door de ANWB.

Uddelermeerweg 2, 3852 NT Ermelo

De Waldhoorn

(Ontbijt, lunch, borrel & diner)

De Waldhoorn in Otterlo ligt op een steenworp afstand van Het Nationale Park De Hoge Veluwe. Al ruim 200 jaar is De Waldhoorn een gastvrije boerderij.

Dorpsstraat 2, 6731 AT Otterlo



GA KLIMMEN, SPEEL EEN CITYGAME OF STAP OP DE E-CHOPPER!

Buitengewone vakantieuitjes!

SCAN EN PAK 10% KORTING OP EEN ACTIVITEIT.



klimbosgarderen.nl • escapetours.com • veluwespecialist.nl

De Veluwe, een prachtig natuurgebied in Nederland, biedt talloze mogelijkheden voor fietsliefhebbers. Hier zijn zeven van de mooiste fietsroutes door de Veluwe:

Lijstje!

1. Nationaal Park De Hoge Veluwe

Deze route voert je door het uitgestrekte Nationaal Park De Hoge Veluwe, met zijn bossen, heidevelden en zandverstuivingen. Je kunt onderweg genieten van de diverse flora en fauna die het park te bieden heeft, en een bezoek brengen aan het Kröller-Müller Museum en het Jachtslot Sint-Hubertus.

2. Veluwezoom en Posbank

Fiets door het oudste nationale park van Nederland, Nationaal Park Veluwezoom, en geniet van de prachtige heuvelachtige landschappen en panoramische uitzichten vanaf de Posbank. Deze route is vooral adembenemend tijdens het bloeiseizoen van de paarse heide.

3. Kootwijkerzand en Radio Kootwijk

Verken het Kootwijkerzand, het grootste stuifzandgebied van West-Europa, en fiets vervolgens naar het markante Radio Kootwijk, een voormalig zenderpark. Onderweg kun je genieten van de rust en de weidse uitzichten over de zandvlaktes.

4. Kroondomein Het Loo

Fiets door het prachtige landschap van

Kroondomein Het Loo, het voormalige jachtgebied van het Koninklijk Huis. Deze route voert je langs uitgestrekte bossen, heidevelden en historische landgoederen.

5. Veluwemeer en Harderwijk

Ontdek de oostelijke kant van de Veluwe met een fietsroute rondom het Veluwemeer. Je fietst langs de oevers van het meer en door sfeervolle stadjes zoals Harderwijk, waar je kunt genieten van de historische binnenstad en de gezellige haven.

6. Uddelermeer en Elspeetsche Heide

Fiets rondom het schilderachtige Uddelermeer en verken de uitgestrekte heidevelden van de Elspeetsche Heide. Deze route biedt volop gelegenheid om te genieten van de rust en de natuur.

7. Speulder- en Sprielderbos

Verken de mystieke sfeer van de Speulder- en Sprielderbossen, ook wel bekend als het 'bos van de dansende bomen'. Deze route voert je door dichtbegroeide bossen en langs schilderachtige heidevelden, waar je misschien wel oog in oog komt te staan met wilde zwijnen of edelherten.



Of je nu een ervaren fietser bent of gewoon op zoek bent naar een ontspannen rit door de natuur, de Veluwe biedt voor ieder wat wils. Vergeet niet om voorafgaand aan je fietstocht de actuele route-informatie te controleren en te genieten van al het moois dat de Veluwe te bieden heeft!

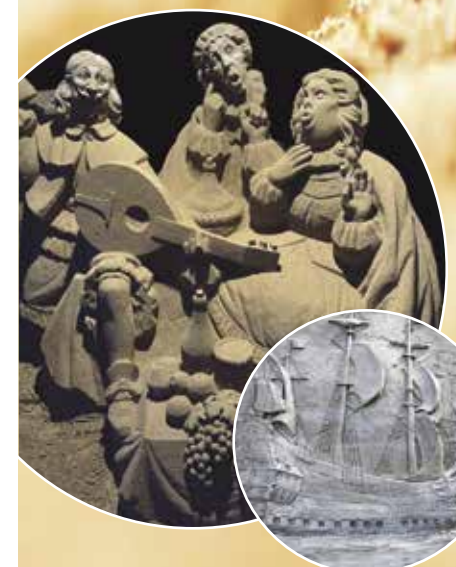
Zandsculpturen Garderen



Een unieke zandsculpturen-tentoonstelling met het thema.

750 jaar Amsterdam!

Laat je meevoeren door een reis door de tijd in ZAND. Van de oude grachten tot de grandeur van de Gouden Eeuw, van het verzet in WOII tot het moderne stadsleven. Ontdek hoe Amsterdam is gegroeid van een klein vissersdorp tot een wereldstad. Een prachtig (en leerzaam) uitje voor het hele gezin!



zandsculpturen.nl

Ontdek de veelzijdigheid VAN DE VELUWE



Foto: Tjeerd Derkink

Het mooie aan wandelen en fietsen op de Veluwe is de enorme diversiteit. Het is volgens velen hét mooiste natuurgebied van Nederland en dat vinden wij ook! Van uitgestrekte heidevelden tot sprookjesachtige bossen en kabbelende beekjes; je ontdekt het allemaal op de Veluwe.

De verscheidenheid aan natuurgebieden zorgt voor een bijzonder decor voor fietsers én wandelaars. Het uitgebreide Fietsnetwerk Veluwe en Wandelnetwerk Veluwe biedt tal van mogelijkheden voor prachtige tochten. Wij tippen je vijf routes die je zeker eens beleefd moet hebben.



Foto: Tjeerd Derkink

Waan je in het paradijs van Barneveld

Klompepad Het Paradijsspad: de naam van dit pad zegt genoeg... Wandel door weilanden, over landgoederen en langs boerenerven en beken in het prachtige buitengebied van Barneveld. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van natuur en cultuur bepalen hier de sfeer. Vooral vogels, maar ook reeën, hebben veel profijt van het afwisselende cultuurlandschap. Wie weet spot je er wel een!

Op zoek naar een route met meer kilometers? Probeer dan eens het Rondje Barneveld! Deze 26 kilometer lange wandelroute voert je door een groene omgeving langs de randen van Barneveld, door bijvoorbeeld de Esvelderbeekzone en het Oosterbos. De route is te verlengen of in te korten met behulp van het keuzepuntenstelsel.

Wandelroute:

Klompepad Het Paradijsspad
Startlocatie:
Achterveldseweg 26, Barneveld
Afstand: 10 kilometer

Wandelroute: Rondje Barneveld

Startlocatie:
Vanaf alle Valleilijnstations van Barneveld
Afstand: 26 kilometer

De eindeloze Veluwe

De grootste natuur maakt de Veluwe een walhalla voor wandelaars. Het streek-

pad Veluwe Zwerfpad loopt kriskras door deze natuurrijke omgeving en voert je naar de mooiste plekjes, zoals de Veluwezoom, Loenermark en het Nationale Park De Hoge Veluwe. Loop door de gebieden en houd je ogen open, voor je het weet sta je oog in oog met de Gelderse Big Five: edelherten, reeën, zwijnen, vossen en moeflons. Het 375 kilometer lange pad is opgedeeld in meerdere etappes, variërend van 9 tot 56 kilometer. Door de verbindingroutes zijn er tal van mooie rondwandelingen en meerdaagse tochten te lopen. Genoeg te zien en beleven dus.

Wandelroute: Veluwe Zwerfpad

Startlocatie: Verspreid over de Veluwe
Afstand: 375 kilometer

Royaal en groen rondom Apeldoorn

De invloeden van het Koninklijk huis zijn in Apeldoorn en omgeving goed voel- en zichtbaar. In de bossen van Kroondomein Het Loo kun je de invloed die de koninklijke familie de afgelopen honderden jaren heeft uitgeoefend op het gebied nog altijd ervaren. Met Route Royale fiets je onder meer langs Paleis Het Loo, het Paleispark, de Naald, het Oranjepark, Landgoed 't Sol en door Hoog Buurlo. Een groot deel van de route voert door Kroondomein Het Loo. In dit uitgestrekte landgoed kun je rust, ruimte en stilte ervaren.

Fietsroute: Route Royale

Startlocatie: Veluwetransferium Het Leesten, Hoenderloseweg 191, Ugchelen
Afstand: 57 kilometer
Knooppunten: 43 - 42 - 98 - 39 - 59 - 29 - 84 - 51 - 63 - 26 - 08 - 09 - 05 - 02 - 61 - 60 - 62 - 38 - 24 - 41 - 44 - 15 - 06 - 43

Vogelspotten langs de oude Zuiderzee

Ontdek de Noord-Veluwe met de route Vogelspotten langs de oude Zuiderzee: fiets door prachtige landschappen en spot bijzondere vogelsoorten! Tussen knooppunt 18 en 80 vind je uitkijktoren Hierdensebeek en al fietsend langs de voormalige Zuiderzee passeer je vogelkijkscherm Polsmaten. In de Polder Oosterwolde aan het Drontermeer leven grutto's, kieviten, tureluurs, roerdompen en slobenden, afstappen dus bij knooppunt 81. Bovendien kom je onderweg langs de vogelkijkhutten Doornspijk en Rietland Elburg waar je ook de kans hebt ijsvogels, visarenden, baardmannen en waterrallen te zien. Tip: Neem een goede verrekijker mee!

Fietsroute:

Vogelspotten langs de oude Zuiderzee
Startlocatie: Plesmanlaan 2, Nunspeet
Afstand: 56 kilometer
Knooppunten: 40 - 83 - 57 - 97 - 54 - 55 - 18 - 80 - 81 - 60 - 32 - 01 - 02 - 30 - 03 - 81 - 79 - 04 - 22 - 05 - 06 - 28 - 27 - 98 - 31 - 40

Kijk voor meer wandel- en
fietsinspiratie op www.veluwe.nl

Foto: Jurjen Drenth



OUTDOORCENTRUM

NUNSPEET
BEDRIJFSUITJES • EVENTS • TEAMBUILDING

VERHUUR VAN:

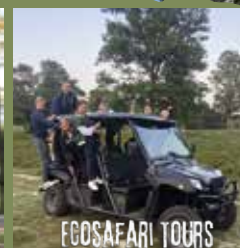
- (Elektrische) steps
- (Elektrische) fietsen
- (Elektrische) mountainbikes
- Tandems
- Kinderfietsen
- Kindermountainbikes
- Kindertandems
- Ecosafari tours



reserveer hier

Plesmanlaan 2, Nunspeet
0341-270255 outdoor@nunspeet.nl





DE MOOISTE wandelingen OP DE VELUWE!

DEEL 2

Met vele honderden kilometers aan paden is de Veluwe een walhalla voor wandelaars. Dus trek je wandelschoenen aan en ga op pad!

● Wandelroute Deelerwoud

Als je op de Veluwe bent, wil je natuurlijk wild zien! Tijdens de wandelroute in het Deelerwoud – het natuurgebied dat precies tussen Het Nationale Park De Hoge Veluwe en Nationaal Park Veluwezoom in ligt – is de kans groot dat je oog in oog komt te staan met een wild zwijn, damhert of edelhert. Dat komt doordat er in het grootste gedeelte van het Deelerwoud niet mag worden gejaagd.

Tijdens de wandeling loop je over eindeloze heidevelden in een glooiend landschap, omzoomd door oude bomen. Hier en daar kom je ook Schotse hooglanders tegen, die de heide open houden. Aan de bomen op de Grote Heide is goed te zien hoe hoog deze stoere runderen kunnen komen met hun bek.

> Lengte: 9 km

> Start: parkeerplaats Deelen, Delenseweg 6877 in Deelen



● Wandeling Romeins Marskamp

Het Romeins Marskamp bij Ermelo is het enige Romeinse Marskamp dat in Nederland is teruggevonden. Uit opgravingen is gebleken dat het leger van Marcus Aurelius in het jaar 170 na Christus hier op de heide voor enkele dagen een kamp heeft opgeslagen.

Het kamp heeft bestaan uit een terrein van ongeveer 250 bij 350 meter met een wal eromheen met daarlangs weer een gracht. Langs de route liggen diverse grafheuvels, in deze heuvels begraven de mensen uit de bekeerculturen (vanaf 2800 v. Chr) hun doden. In sommige heuvels werden wel 40 mensen begraven en ze werden in verschillende periodes gebruikt. Het Romeinse beeld kun je vinden wanneer je parallel aan de Flevoweg (Provincialeweg) loopt.

> Lengte: 6,7 km

> Start: bij de schaapskooi, Postweg 50 in Ermelo

Routes zijn terug te vinden op www.veluwe.nl

Foto's: Jurjen Drenth - Toerisme Veluwe

● Wandelroute Empese en Tondense Heide

Voor ook leuk voor kinderen is de Empese en Tondense Heidewandeling. Een deel van de wandeling loop je over een vlinderpad met links en rechts water. Vanaf het uitzichtpunt iets verderop heb je een prachtig uitzicht over het blauwachtige grasland. En met een beetje geluk zie je er een das of ree rondscharrelen.

Bijna aan het eind van de route groeit wilde gagel, een beschermde struik die 's winters een fraaie roodachtige gloed heeft. Het natuurgebied bestaat uit grasland en zeker in de winter zijn laarzen hier een must, want de route kan erg nat zijn.

> Lengte: 5 km

> Startpunt: parkeerplaats aan de Hallsedijk 51 in Empe



KOM OP AVONTUUR TUSSEN DE APEN!

KOOP
TICKETS MET
KORTING BIJ
DE RECEPTIE
OF VIA DE LANDAL
-APP





HET EDELHERT

EEN MAJESTUEUZE BEWONER OP DE VELUWE



De Veluwe, een van de mooiste natuurgebieden van Nederland, herbergt een van de meest indrukwekkende dieren van Europa: het edelhert. Dit majestueuze dier, met zijn imposante geweien en imposante verschijning, heeft De Veluwe als thuisbasis en is het ware symbool van de ruige natuur van het gebied. Voor natuurliefhebbers, wandelaars en fotografen is het spotten van het edelhert een onvergetelijke ervaring.

EEN SYMBOOL VAN KRACHT EN GRATIE

Het edelhert (*Cervus elaphus*) is het grootste wilde zoogdier van Nederland. Het mannetje, ook wel 'stier' genoemd, kan tot wel 2 meter lang worden en weegt tussen de 150 en 250 kilogram. Het opvallende gewei van de stier is het meest kenmerkende kenmerk van het dier. Gedurende het jaar groeit dit gewei, dat in de herfst wordt afgeworpen om vervolgens opnieuw te worden aangemaakt. Het gewei is niet alleen een prachtig natuurfenomeen, maar ook een teken van de kracht en dominantie van het mannetje.

HET LEVEN VAN HET EDELHERT OP DE VELUWE

De Veluwe, met zijn uitgestrekte bossen, heidevelden en zandverstuivingen, biedt het ideale leefgebied voor het edelhert. Hier kunnen de dieren zich voeden met gras, bomen en struiken, en schuilen voor de elementen in de dichte bossen. Het edelhert is een dier dat vaak in groepjes leeft, waarbij de vrouwtjes, de kalfjes en jonge mannetjes samen optrekken, terwijl de volwassen stieren vaak solitair leven, behalve in de paartijd.

In de herfst, tijdens het brontstseizoen, komen de stieren naar voren. Dit is een van de mooiste en spannendste tijden om het edelhert te observeren. Het brontstgedrag, waarbij de stieren hun indrukwekkende roep laten horen en strijden om de gunst van de vrouwtjes, zorgt voor een spectaculair schouwspel. De strijd tussen de stie-

ren wordt vaak beslecht door het vechten met hun geweien, waarbij de kracht van deze dieren goed zichtbaar wordt.

HET EDELHERT SPOTTEN: TIPS VOOR TOERISTEN

De Veluwe biedt verschillende uitstekende plekken om het edelhert in zijn natuurlijke omgeving te bewonderen. Nationaal Park De Hoge Veluwe is een van de bekendste locaties, maar ook de gebieden rondom het Kroondomein Het Loo, de uitgestrekte heidevelden van de Veluwezoom en de bossen bij Otterlo bieden uitstekende kansen om het edelhert te zien. Het is belangrijk om met respect voor de natuur en de dieren op pad te gaan, want het edelhert is een wild dier dat zijn ruimte verdient.

Voor wie het edelhert in de herfst wil zien, is de kans het grootst tijdens de schemering en de vroege ochtenduren, wanneer de dieren het actiefst zijn. Het gebruik van een verrekijker of camera met een lange zoomlens wordt aangeraden om de dieren op een veilige afstand te kunnen observeren zonder ze te verstoren. Het is ook mogelijk om een natuurgids in te schakelen voor een georganiseerde tocht, waarbij je alles leert over het edelhert en zijn omgeving.

DE BELANGRIJKE ROL VAN HET EDELHERT IN DE NATUUR

Het edelhert speelt een cruciale rol in het ecosysteem van De Veluwe. Door hun

graasgedrag helpen ze bij het beheersen van de groei van vegetatie en zorgen ze voor een evenwicht in het natuurlijke landschap. Dit heeft positieve effecten op de biodiversiteit van het gebied, doordat het ruimte creëert voor andere planten en dieren.

Daarnaast dragen de edelherten bij aan de natuurlijke dynamiek van het bos. Hun aanwezigheid zorgt voor een gezonde afwisseling van open graslanden, bossen en heidevelden, wat essentieel is voor de instandhouding van een gevarieerd ecosysteem. Echter, om ervoor te zorgen dat de populatie van het edelhert in balans blijft, is het beheer van hun aantal van groot belang. Overheden en natuurorganisaties voeren daarom regelmatig gecontroleerde beheersmaatregelen uit.

DUURZAAM TOERISME EN NATUURBEHOUD

Voor de toekomst van het edelhert en de natuur op de Veluwe is het belangrijk dat toeristen en bezoekers zich bewust zijn van hun impact op het milieu. Duurzaam toerisme, waarbij respect voor de natuur en de dieren centraal staat, speelt een grote rol in het behoud van het edelhert en zijn habitat. Door de juiste wandelpaden te volgen, het gebruik van natuurgebieden te beperken en afval netjes op te ruimen, kan iedere bezoeker bijdragen aan het behoud van deze prachtige diersoort en zijn leefomgeving.

Het edelhert op de Veluwe is niet alleen een van de mooiste dieren van Nederland, maar ook een symbool van de ongerepte natuur die dit gebied zo uniek maakt. Of je nu een ervaren natuurliefhebber bent of gewoon op zoek bent naar een avontuur in de natuur, een ontmoeting met dit indrukwekkende dier zal altijd een onvergetelijke ervaring zijn. Het is een herinnering aan de kracht en de gratie van de natuur, en een kans om deze prachtige dieren in hun natuurlijke omgeving te bewonderen.

Kröller-Müller museum

hier groeit
de verbeelding

VAN MONDRIAAN TOT VAN GOGH

COLLECTIE VAN WERELDFAAM

In het Kröller-Müller Museum sta je oog in oog met de mooiste Vincent van Gogh collectie ter wereld en geniet je van topstukken van moderne meesters als Monet, Seurat, Picasso en Mondriaan. Het museum is de schatkamer van De Stijl en het futurisme, maar verrast ook met presentaties van hedendaagse kunstenaars.

Wandel in één van de grootste beeldentuinen van Europa en ontdek talloze sculpturen. De tuin is het hele jaar open en ademt ieder seizoen een andere sfeer.

ONTDEK KUNST

OMARMD DOOR DE NATUUR

Door de ligging midden op de Veluwe en de unieke combinatie van kunst en natuur is het Kröller-Müller een plek om te genieten en tot rust te komen.

Kröller-Müller
museum



ONTDEK HET SAMEN

EEN ECHTE AANRADER VOOR FAMILIES

Kom samen dobbelen in het museum, speel verstoppertje in de beeldentuin of ga op een blind date met een kunstwerk.

Een bezoek aan het Kröller-Müller Museum is een feest voor de hele familie! Bekijk het aanbod aan gratis spellen en activiteiten op krollermuller.nl/dagje-uit-met-kinderen of scan de QR code.

OPENINGSTIJDEN

Dinsdag t/m zondag en feestdagen: 10.00 - 17.00 uur
Maandag: gesloten

Zomerperiode 7 juli t/m 29 augustus 2025:

Maandag t/m zondag: 10.00 – 17.00 uur

Meer informatie en tickets: krollermuller.nl of scan de QR code.



Kröller-Müller
museum





Foto: Gert-Jan van Vliet

Paardrijden op de Veluwe!

De Veluwe is volgens velen het mooiste natuurgebied van Nederland, heerlijk om zelf ook in dit mooie natuurgebied op pad te gaan! De Veluwe staat bekend om zijn uitstekende wandel- en fietsroutenwerk. Minder bekend is dat de Veluwe ook een uitgebreid netwerk van ruiters- en menpaden heeft én daar zijn ze volop mee in ontwikkeling! Paardeneigenaren en paardenliefhebbers komen dan ook volop aan hun trekken op de Veluwe. De regio is uitermate geschikt om tochten van een of meerdere dagen te maken.



Foto: Fokke Baarssen

Kijk voor de mooiste routes en op www.veluwe.nl

OVERNACHTEN TIJDENS EEN MEERDAAGSE TOCHT

Wil je graag een meerdaagse rit maken? Maak dan gebruik van één van de paardenhotels op de Veluwe. Deze hotels bieden mogelijkheden om een auto met paardentrailer te plaatsen, liggen aan het ruiternetwerk én hebben stalmogelijkheden voor je paard. Terwijl je paard in een van de fijne ruime weilanden of in een buitenstal of binnenstal staat, logeer jij heel dichtbij in bijvoorbeeld Paardenhotel de Cantharel, Hotel Landgoed Het Roode Koper of Camping Samoza.

Paardrijden in de omgeving van Ede? Er is een groot netwerk van bijna 200 km aan ruiterspaden met goede startlocaties en ruime parkeerplaatsen.

HOE GA JE OP PAD?

Er zijn verschillende manieren om op pad te gaan. Er zijn GPS Routes, of via routeplanner of je gaat op pad vanaf een startlocatie. De routes zijn met behulp van de knooppunten, een routemarkering of aan de hand van een GPS te volgen.



ONTDEK DE VELUWEZOOM

De Veluwezoom heeft voor ieder wat wils: van een ontspannen dag in de natuur tot een avontuurlijke tocht op een mountainbike. Het oudste Nationaal Park van Nederland biedt een mix van heuvels, uitgestrekte heidevelden en bossen. Vanaf de Posbank geniet je van een spectaculair uitzicht over het landschap, waar in de juiste periode een zee van paarse heide te bewonderen is. Rondom het gebied liggen verschillende dorpen en kastelen, die je met fiets of VeluweScooter kan bezoeken.



VERKEN DE VELUWE

Ga op pad met de (e)bike of (e)tandem en maak een route tot 100 km dwars door de natuur. Veluwe Actief ligt aan de voet van de Veluwezoom en biedt verschillende verhuuropties aan waardoor er voor een ieder wat tussen zit.



VELUWESCOOTER

Met de elektrische scooters ontdek je de mooiste plekken op de Veluwe. Stop halverwege bij een van de vele horecamogelijkheden, soms midden in het bos! Ga alleen, met je kind achterop of samen op één scooter.

MOUNTAINBIKE

Ga op avontuur en kies een van de verschillende routes (tot 80 km!) en niveaus. Je hebt keuze uit elektrische mountainbikes of trap zelf de heuvels van de Veluwe op met onze KTM fietsen.



LOCATIES

Start bij een van onze locaties rondom de Veluwe. Wij zitten in Arnhem, Eerbeek en Rheden. Of laat de geboekte verhuurmateriële op jullie locatie bezorgen.

Ontdek de Veluwe, beleef het avontuur, en geniet

DE LEUKSTE UITJES

Op pad met jullie bedrijf, vriendengroep of familie? Wij organiseren Veluwetochten voor iedereen! Van teambuilding, puzzeltochten tot een uurtje boog- of bukschieten op onze schietbaan. Bekijk de uitjes op onze site.



10% KORTING

Reserveer via de QR code en ontvang 10% korting op jouw reservering. www.VeluweActief.nl/korting



BEHOUD DE NATUUR

Jouw reservering helpt bij het behoud van de Veluwe. Zo ondersteunt VeluweActief de verschillende natuurbeheerders. Zorgen we er samen met jou voor dat de natuur behouden blijft!

ANTON PIECK MUSEUM

“...je bent een hand met daaraan een potlood dat een tekening maakt...”

De bekendste veelzijdige kunstenaar van Nederland heeft in het pittoreske Hattem al veertig jaar zijn eigen museum. Hier is de grootste collectie van zijn werken te bewonderen.

Wat veel mensen niet weten, is dat Anton Pieck zijn loopbaan als kunstenaar begon met het maken en verkopen van grafisch werk zoals etsen en houtsneden. In het Anton Pieck Museum is nu een mooie overzichtstentoonstelling te zien waarin iedereen kan ontdekken hoe Pieck zijn omgeving vastgelegd heeft in prachtige etsen. Ook in deze werken toont hij zich de meester van het detail. Tegelijkertijd stralen zijn werken een ingetogen en serene sfeer uit. Kom en ontdek het zelf. Te zien vanaf 24 januari 2025 t/m 4 januari 2026.

Expositie in Het Atelier: ‘Sprookjes van Thé Tjong-Khing’

Voor het succesvolle Atelier is wederom een zeer inspirerende illustrator enthousiast ingegaan op onze uitnodiging om samen een leuke en creatieve tentoonstelling te maken in combinatie met tekenopdrachten. Niemand minder dan Thé Tjong-Khing zal zijn mooiste tekeningen laten zien vanaf april dit jaar. De in



Indonesië geboren Khing heeft een indrukwekkende carrière achter de rug en is op hoge leeftijd nog dagelijks aan het tekenen. In 2023 vierde hij zijn negentigste verjaardag maar zijn geest blijft jong en vernieuwend. Hij neemt een bijzondere plek in als het gaat om kinderboekenillustraties en we laten een mooie verzameling zien. Met dank aan het Letterkundig Museum/Kinderboekenmuseum in Den Haag waar zijn collectie is ondergebracht. **Te zien vanaf 19 april t/m maart 2026.**

Expositie: ‘Langnek; icoon van de Efteling’

Ook dit jaar verheugen we ons er weer op dat we bijzondere tekeningen kunnen laten zien uit het archief van de Efteling. Het wordt verder kijken dan je nek lang is! Iedereen kent natuurlijk de iconische Langnek maar wie kent ook het sprookje waarin hij en vijf andere dienaren vanwege hun bijzondere kwaliteiten worden geraadpleegd door een verliefde prins? Kom het ontdekken op welke manier Pieck ook hier het sprookje weer levend heeft gemaakt en geniet van de schitterende ontwerptekeningen en vele extra's die we hier laten zien. We maken ook weer een plek voor een bijzondere selfie. **Te zien vanaf 19 april t/m maart 2026.**

Noordwal 31, 8051 ES Hattem • www.antonpieckmuseum.nl



RADIO KOOTWIJK

OPEN HEIDEVELDEN, DE GROOTSTE ACTIEVE ZANDVERSTUIVINGEN VAN WEST-EUROPA EN HET MONUMENTALE ZENDSTATION RADIO KOOTWIJK.

HET MONUMENTALE RADIO KOOTWIJK

In het hart van de Veluwe maken de bomen van Nederlands grootste bosgebied opeens plaats voor een groot open gebied van heidevelden en zandverstuivingen: het Kootwijkerzand. Met een oppervlakte van 700 hectare is het Kootwijkerzand de grootste actieve zandverstuiving van West-Europa. In het midden bevindt zich het monumentale zendstation Radio Kootwijk.

Glooiende heuvels zover het oog reikt, sporen van edelherten en wilde zwijnen en roofvogels die zweven boven de open vlakte. De leegte van zand en heide maakte het Kootwijkerzand bij uitstek geschikt voor Radio Kootwijk: het zendstation dat in de jaren twintig van de vorige eeuw werd gebouwd voor radiotelegrafisch contact met toenmalig Nederlands-Indië. Het imposante gebouw, dat het midden houdt tussen een tempel en een sfinx,

contrasteert prachtig met de lege, woeste omgeving.

GESCHIEDENIS VAN RADIO KOOTWIJK

Rijksarchitect Julius Luthmann kreeg in 1920 de opdracht een hal te bouwen voor de grote dynamo van de radiozendapparatuur voor de lange golf. De desolate zandverstuiving bij Apeldoorn leende zich goed voor een storingsvrije zender. Luthmann mocht geen hout en ijzer gebruiken, dus werd het helemaal van beton. Er werd in het rijke Nederland van toen niet op een dubbeltje meer of minder gekeken. Het ontwerp is dan ook tot in de puntjes uitgewerkt en tot in het laatste detail afgewerkt in Art Deco.

ONTDEK RADIO KOOTWIJK

Nieuwsgierig geworden? Je kunt radio Kootwijk zelf ontdekken. Kijk op hier-

radiokootwijk.nl wanneer het gebouw geopend is. Het gebouw wordt namelijk ook gebruikt voor evenementen en congressen en is op dat moment gesloten voor andere bezoekers.

MUST DO IS MET EEN GIDS OP PAD

Samen met de gids loop je langs de monumentale pomphuisjes naar het hoofdgebouw. Daar staat de koffie en thee klaar en wordt er een korte film getoond. De gids neemt je vervolgens mee door het gebouw en vertelt je alles over de architectuur, techniek, de boeiende historie en het leven in het dorp Radio Kootwijk.

Startpunt: Radioweg 1, 7348 BG Radio Kootwijk. Voor aanmelding ga naar www.staatsbosbeheer.nl

Bron: Staatsbosbeheer

VOERMAN STADSMUSEUM HATTEM

STEEDS WEER BIJZONDERE ERVARING

Het Voerman Stadsmuseum Hattem is een museum voor kunst, historie en archeologie. De schilderijen van Jan Voerman sr. van de IJsselgezichten en zijn zoon Jan Voerman jr. van onder meer de Verkade-albums vormen het hart van het museum. Schilders als Jo Koster, Adrianus Eversen en Johannes Bosboom vindt u hier ook. Per jaar wisselen de exposities elkaar diverse keren af. Zo is er in de eerste maanden van 2025 alle ruimte geboden aan een expositie met werk van Jan Hillebrand Wijsmuller. Deze kunstenaar schilderde op prachtige wijze het Nederlandse landschap zoals dat er rond 1900 uit zag.

In het museum vindt u ook de historie van Hattem. Restanten van het kasteel de Dikke Tinne uit de 15e eeuw, het verhaal van Herman Willem Daendels (1762-1818) en de 4000 jaar oude klokbeke. Er is ruimte voor kunstenaars uit de regio en de tentoonstelling 'Toen en nu' toont foto's van Hattemse locaties ruim 100 jaar geleden én in het heden. In de beeldentuin van het museum, met uitzicht op de Hattemse gevels en molen De Fortuin, kunt u rustig koffiedrinken en het werk van het Beeldhouwersgilde Hattem bewonderen. Een bezoek aan dit veelzijdige museum is steeds weer een bijzondere ervaring.



Achterstraat 46-48, 8051 GC Hattem • www.voermanmuseumhattem.nl

VOERMAN
STADSMUSEUM
HATTEM
museum voor kunst, geschiedenis en archeologie

DE SPELERIJ DE UITVINDERIJ



De wonderlijkste
speel- en ontdekkplek
van Nederland

A photograph of a playground with industrial-themed equipment. In the foreground, a boy in a red helmet and green shirt is pushing a large orange crate. Behind him, a girl in a red helmet and blue outfit is standing. To the right, another girl in a green helmet is sitting on a piece of machinery, turning a large wheel. In the background, another child is visible near a similar piece of equipment. The playground is set in a wooded area with many trees.

**MET HET GEZIN,
DE HELE DAG SPELEND
ONTDEKKEN!**

Reserveer online je kaarten op www.spelerij.nl/kaartverkoop

Veldweg 5
6952 GX Dieren
Tel: 0313 413118

WWW.SPELERIJ.NL